

Augalų apsaugos produktų naudotojui svarbu žinoti

- **Įvežti į Lietuvą, tiekti rinkai ir naudoti** leidžiama tik Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 nustatyta tvarka Lietuvos Respublikoje registruotus AAP, išskyrus jame numatytas išimtis (kai yra išduotas Augalininkystės tarnybos leidimas prekiauti tapačiais AAP, juos naudoti arba leidimas įsivežti ir naudoti tapačius AAP savo reikmėms, arba leidimas tiekti rinkai AAP ir juos naudoti ne ilgiau kaip 120 d.). Registruotų AAP sąrašai ir etiketės skelbiamos Augalininkystės tarnybos interneto svetainėje.

- **Draudžiama saugoti ir naudoti ES valstybėse neregistruotu beicu beicuotą augalų sėklą.** Ūkininkai, naudojančys AAP, turi laikytis Geros augalų apsaugos praktikos taisyklių ir integruotos kenksmingųjų organizmų kontrolės (IKOK) principų.

- **Visi AAP platintojai turi turėti Augalininkystės tarnybos išduotą platinimo leidimą.** Įsigydami AAP, turėtumėte gauti tai patvirtinantį dokumentą (kvitą, sąskaitą faktūrą ar pan.), kuriame nurodytas pardavėjo pavadinimas, pardavimo data, AAP pavadinimas, kiekis ir kita svarbi informacija. Taip apsisaugosite nuo rizikos įsigyti neregistruotus ar falsifikuotus AAP, kurių naudojimas yra pavojingas. Platinimo leidimus turinčių subjektų sąrašą galima patikrinti Licencijų informacinėje sistemoje (LIS).

- **AAP turi būti parduodami tik originalioje gamintojo pakuotėje, o etiketėje lietuvių kalba** turi būti nurodytas produkto pavadinimas, tipas, veikliosios medžiagos (ar kelių veikliųjų medžiagų) pavadinimas ir kiekis, AAP naudojimo paskirtis ir naudojimo norma, įspėjamieji saugos ženklai, nurodytas gamintojas bei platintojas (-ai) ir jų kontaktai. AAP pakuotė privalo turėti partijos Nr., pagaminimo datą, specialius gamintojo atpažinimo ir saugos ženklus.

- **Apdoroti augalus profesionaliajam naudojimui skirtais AAP leidžiama tik su įregistruota ir patikrinta apdorojimo įranga** (įskaitant ir beicavimo mašinas), kurių savininkai privalo turėti galiojantį apdorojimo AAP įrangos pažymėjimą. Įranga turi veikti patikimai, užtikrinant, kad AAP tiksliai dozuojami ir paskirstomi, taip augalai bus efektyviai apsaugoti nuo kenksmingųjų organizmų.

- **Svarbu atidžiai perskaityti AAP etiketės informaciją ir ja vadovautis:** AAP naudoti tik tiems augalams, kuriems yra skirti, laikytis AAP etiketėje nurodytų AAP normų, apdoroti augalus tik rekomenduojamu augimo tarpsniu, neviršyti nurodyto didžiausio galimo purškimo skaičiaus ir didžiausio galimo AAP panaudojimo kiekio per augalo vegetacijos laikotarpį, laikytis laikotarpio nuo paskutinio purškimo iki derliaus nuėmimo (karencijos laikotarpio), laikytis 1 metro apsaugos zonos

iki paviršinio vandens telkinių ir (ar) melioracijos griovių bei ne žemės ūkio paskirties žemės (jeigu AAP etiketėje nėra nurodytos griežtesnės apsaugos zonos, kurios, turint tikslą apsaugoti vandens organizmus ar netikslinius nariuotakojus, gali siekti ir 20 m), laikytis nurodytų naudojimo apribojimų, skirtų apsaugoti požeminį vandenį ar dirvožemio organizmus (pvz., nenaudoti AAP dažniau kaip kas trejus metus tame pačiame lauke), laikytis AAP etiketėje nurodyto temperatūros ir vėjo greičio režimo.

- **AAP turi būti saugomi užrakintose ir paženklintose patalpose**, jose privalo būti talpyklos su natūraliais ar sintetiniais sorbentais, kurie skirti išsipyusių AAP taršai riboti.

- **Svarbu atsakingai tvarkyti AAP likučius ir tuščias AAP pakuotes** vadovaujantis AAP etiketėse, saugos duomenų lapuose nurodytais ir (ar) atliekų tvarkymą reglamentuojančiais teisės aktų reikalavimais. AAP likučiai turi būti saugomi AAP gamintojo pakuotėse. Nutarus jų nebenaudoti, jie turi būti atiduoti sunaikinti atliekas tvarkančioms įmonėms, turinčioms teisę tvarkyti tokias atliekas. Tuščios AAP ir (ar) beicuotos sėklos pakuotės iki perdavimo sunaikinimui turi būti laikomos atskiroje pagalbinio ūkio paskirties pastatų ar jų patalpų vietoje. Draudžiama AAP pakuotes naudoti kitoms medžiagoms laikyti.

- Saugant bites ir kitus apdulintojus, būtina **prieš dvi kalendorines dienas pateikti informaciją į Paraiškų priėmimo informacinę sistemą (PPIS)** ne tik apie planuojamus žydinčių augalų purškimus profesionaliajam naudojimui skirtais AAP, bet ir apie augalų purškimus tokiais AAP, kurių etiketėje nustatyta saugos priemonė „Pavojingas bitėms“ ar planuojant sėti augalų (rapsų, rapsukų, garstyčių ar kitų), kuriuos lanko bitės sėklą, apdorotą AAP, kurių etiketėje nustatyta saugos priemonė „Pavojingas bitėms“. Žydinčius augalus apdoroti AAP leidžiama tik nuo 21 val. vakaro iki 4 val. ryto, išskyrus numatytus išimtinus atvejus, kai purškiami bičių nelankomi augalai, tokie kaip bulvės, javai, miglinės žolės. Visą šių augalų sąrašą galima rasti Augalininkystės tarnybos svetainėje.

- **Visi AAP profesionalieji naudotojai privalo pildyti *Augalų apsaugos produktų naudojimo apskaitos žurnalą***. Užpildyti privalo ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo profesionaliajam naudojimui skirtų AAP panaudojimo (popierinėje ir (ar) elektroninėje formoje PPIS). Nuo 2023-04-05, ūkininkai, apdorojantys profesionaliajam naudojimui skirtais AAP nuo 200 ha žemės ūkio naudmenų ar kitų plotų, žurnalą per 15 kalendorinių dienų nuo AAP panaudojimo **privalės pildyti tik PPIS**. Numatyta prievolė pildyti tik PPIS numatyta kasmet mažinant apdorojamų ha kiekį, t. y. nuo 2024-04-05 – nuo 150 ha, 2025-04-05 – nuo 100 ha, 2026-04-05 – nuo 1 ha.

- Nuo 2021 m. lapkričio 1 d. įsigaliojus ANK 342 str. pakeitimams, ženkliai padidėjo administracinė atsakomybė už AAP naudojimo reikalavimų pažeidimus. Už teisės aktuose nustatytą

AAP naudojimo reikalavimų nesilaikymą atsakingiems asmenims pirmą kartą teks sumokėti nuo 500 iki 700 eurų. Itin didelės baudas užtraukia neregistruotų Lietuvos Respublikoje AAP naudojimas – nuo 900 iki 1300 eurų, o falsifikuotų AAP naudotojams teks sumokėti nuo 1800 iki 2200 eurų baudą.